

Šta je javno dobro, ko je njegov korisnik i kolike su naknade za korišćenje prirodnih resursa? To definiše Nacrt zakona koji je ušao u javnu raspravu već prve sedmice nove godine. Obuhvatio je neke postojeće, ali uvodi i nove naknade, kako bi država istovremeno zaštitala svoja dobra i olakšala privredi.

Za korišćenje svih vrsta uglja i uljnih škriljaca naknada je, kao do sada, tri odsto, a nafte i gasa – sedam odsto. Naknadama su obuhvaćene i rezerve nafte i derivara i sva geološka istraživanja. Topionice za sve vrste metala plaćaju pet odsto neto prihoda, a predviđene su i naknade za one koje proizvodnju završavaju pre topionice.

Pomoćnik ministra rudarstva i energetike Ivan Janković kaže da se otvara mogućnost da se takvim proizvođačima naplati naknada za neprerađenu rudu. "Neki možda uopšte neće da prerađuju tu mineralnu sirovину nego će je kao sirovu rudu plasirati dalje", dodaje Janković. Predložena je i nova naknada za unapređenje energetske efikasnosti. Tu su i naknade za korišćenje lekovitog bilja i blata kao i za termalne vode, za šta treba izdvojiti 50 dinara po kubiku. Predviđeno je i da se za svaki proizvedeni litar mineralne i prirodne vode koja se flašira plati 1,21 dinar.

Dimitrije Ivanović iz Privredne komore Srbije smatra da je naplata naknade za vode fer. "Jedino što bismo voleli da promenimo novim zakonom je da se plaća po litru prodate flaširane vode, jer u tehnološkom procesu ima dosta gubitaka te vode", ističe Ivanović. Uključena je naknada za promenu namene poljoprivrednog zemljišta i šuma. Dok je za korišćenje javne površine u poslovne i druge svrhe predložena naknada po kvadratu od 180 dinara dnevno. Od toga je izuzeta prodaja štampe, knjiga, domaće radinosti i stari i umetnički zanati.

Nameti za korišćenje javnih dobara i prirodnih resursa do sada su bili raštrkani u najmanje 13 zakona i velikom broju podzakonskih akata. Sada će biti objedinjeni u jednom zakonu pod okriljem Ministarstva finansija, a cilj je da se olakša privrednicima i budućim investorima. Privrednici više neće lutati tragajući za informacijama kome treba da plaćaju naknade, u kom iznosu i roku.

Činjenica da će sada sve uređivati zakon, za Jelenu Bojović iz Naleda je "neki garant" da se visina tih naknada neće menjati kako kome padne na pamet.

"Ovde je bio cilj, pre svega, rasterećivanje privrede i veća transparentnost. Imamo neke dodatne sugestije kako taj zakon treba i mora dodatno da se unapredi. Ovo jeste jedan korak koji privreda dugi niz godina traži", dodaje Bojovićeva.

Nacrt zakona o naknadama za korišćenje u skladu je sa zahtevima MMF-a i Evropske unije.

Izvor: rts.rs